

*E*en verre
melodie

SARAH SUNDIN

Een verre
melodie

vertaling: Roeleke Meijer-Muilwijk

Uitgeverij Mozaïek - Zoetermeer

*Voor David, mijn lankmoedige echtgenoot...
Ik zou niet over liefde kunnen schrijven
als ik jouw liefde niet had.*

*Los Angeles, Californië
Maandag 22 juni 1942*

En hele, kostelijke week samen! Allie Miller klampte zich vast aan de belofte van haar beste vriendin en aan het treinkaartje dat die belofte in vervulling zou laten gaan.

Allie volgde het pad van ingelegd marmer door het Union treinstation en ademde de betovering van het reizen in; dit was haar eerste reis naar het noorden. In haar hart zong een lied van verwachting. Toch was het slechts een ijl wijsje, een eenvoudige melodie zonder begeleiding om de muziek te laten resoneren.

Ze keek even naar haar vaste vriend, die naast haar liep. 'Jammer dat je niet mee kunt.'

Baxter haalde zijn schouders op, keek naar een passerend groepje soldaten en haalde zijn sigaret uit zijn mond. 'De oorlog is niet opgehouden omdat Betty Jamison toevallig besloten heeft te gaan trouwen.'

Allie kromp ineen bij deze dissonant. Haar taak als bruidseisje mocht dan onbeduidend lijken, maar zij vatte die even serieus op als J. Baxter Hicks zijn plichten als bedrijfsleider.

Samen liepen ze de wachtkamer in, waarin de stijl van het Spaanse kolonialisme gecombineerd werd met moderne, gestroomlijnde vormen. Boven hun hoofden liep de zoldering met houten balken in een punt uit; ijzeren kroonluchters verlichtten honderden mannen in het wit en blauw van de marine of het kaki en olijfgroen van de landmacht. Geen van de mannen wierp Allie een tweede blik toe. Toen haar moeder zich echter half van haar zitplaats verhief om hen met haar gehand-

schoende hand te wenken, trok haar blanke, blonde schoonheid tientallen blikken.

Vader stond zijn zitplaats aan Allie af. 'Heb je je treinkaartje veilig weggestopt?'

'In mijn handtas.' Ze glimlachte om zijn beschermende houding en ging in de diepe, leren stoel zitten. 'En ja, moeder, ik heb de kruier gevraagd of hij voorzichtig wil doen met mijn bagage.'

'Goed zo. O, de gedachte alleen al dat er iets met die japon zou gebeuren...' Ze klakte met haar tong. 'Het is een schande, dat tekort aan zijde, maar je hebt mijn baljapon werkelijk heel aardig vermaakt, dat moet ik zeggen. In die japon zie je er zo-waar bijna aantrekkelijk uit.'

Allie verstijfde, maar ze zei: 'Dank u wel.' Moeder bedoelde het goed, en Allie kon moeilijk een compliment voor haar uiterlijk verwachten. Niettemin voelde ze verdriet in zich opkomen. Nee! Zelfmedelijden was niets anders dan verkapte trots, en ze weigerde eraan toe te geven.

'En, Stan, nog nieuws over de verzending van die onderdelen?' Baxter en haar vader kuierden een eindje weg en gingen tegen de muur staan leunen. De mannen zouden voor vader en zoon kunnen doorgaan met hun bruine haar en blauwe ogen, hun goed gesneden pak en hun liefde voor het bedrijf Miller Kogellagers.

Moeder plukte een pluusje van de mouw van Allies geelbruine linnen mantelpakje. 'Sinds je diploma-uitreiking ben je nog maar een maand thuis geweest en nu ga je alweer aan de boemel, helemaal naar de andere kant van de staat.'

Allie omklemde haar handtasje met daarin het treinkaartje, dat ze moeizaam had verworven door de bezwaren van haar moeder een voor een te weerleggen. 'Het is maar een week, en daarna blijf ik thuis.'

'Niet voor lang.' Moeder richtte haar grote, groene ogen – de enige uiterlijke schoonheid die Allie van haar geërfd had – op Baxter. 'Jullie hebben al bijna vijf jaar vaste verkering. Hij zal je binnenkort wel ten huwelijk vragen.'

Baxter stond tussen twee hoog oprijzende ramen: een donker

silhouet, omlijst door lichtbundels die schuin naar binnen vielen en zich door de nevel van sigarettenrook boorden.

Allie kreeg een wrange smaak in haar mond, en haar maag trok samen. Zouden alle vrouwen zich onpasselijk voelen bij de gedachte aan een huwelijksaanzoek? 'Tijd voor het gearrangeerde huwelijk.'

'Pardon?'

Snel richtte Allie haar volle aandacht weer op haar moeder. 'Dat bedoelde ik niet. Ik bedoelde –'

'Lieve help. Je denkt toch niet werkelijk dat dit een gearrangeerd huwelijk is?' vroeg moeder met gedempte stem. 'Ja, Baxter is natuurlijk wel de enige man aan wie je vader ooit zijn bedrijf zou willen nalaten, maar jouw welzijn is voor ons van het hoogste belang, en –'

'Dat weet ik. Dat weet ik.' Allie hoorde dat haar stem een half octaaf hoger klonk door de spanning, en ze probeerde haar moeders zorgen weg te nemen door te glimlachen. 'Ik weet dat Baxter een geschenk uit de hemel is.'

Moeders gezicht liet de goedkeuring doorschemeren die Allie altijd misliep. 'Ja toch? Hij is een keurige jongeman en hij zal je beslist gelukkig maken.'

Gelukkig? Baxter Hicks zou nooit de vervulling van haar kinderlijke dromen over de liefde betekenen, maar als God het wilde, zou Baxter haar een gezin schenken en dat moest voldoende zijn om haar tevreden te stellen. Bovendien was dit huwelijk het beste voor haar ouders, voor Baxter en voor Allie zelf. Dat was het opofferen van een droom wel waard.

Waarom riep deze melodie dan geen weerklank op in haar hart?

Luitenant Walter Novak leunde met zijn rug tegen de muur van het Union treinstation, met één voet op zijn legertas. De koelte van de muur drong door de wol van zijn uniformjasje heen. Dat was een aangenaam gevoel.

Bijna even aangenaam als het matras waarop hij vannacht geslapen had in het huis van Frank Kilpatrick, zijn beste vriend bij de 306e Bombardementseenheid. Zijn laatste verlof: tien

nachten goed slapen, dertig goede maaltijden, daarna terug naar de basis en dan de oorlog in. Eindelijk zou hij zijn van God gegeven talent als piloot kunnen gebruiken en iets kunnen doen wat de moeite waard was.

Walt tuurde in zijn lunchzakje. Het was ontzettend aardig dat Eileen een boterham met kipsalade voor hem klaargemaakt had. Tenslotte had ze voor het eerst in maanden haar echtgenoot thuis, liepen er drie schreeuwende jongetjes rond en had ze een dikke buik van de volgende Kilpatrick.

Walt haalde het beste deel van de maaltijd uit het zakje: een sinaasappel van de boom van de familie Kilpatrick, groot, glanzend en tjokvol zoet sap. Hij plantte een kus op de schil, even glad als het leer van zijn vliegeniersjack. 'Hallo, schoonheid.' Om deze buit te bemachtigen had hij een ladder gebruikt; hij had tientallen minder lekkere sinaasappels gepasseerd die hij gemakkelijk had kunnen plukken. Frank had hem een stijfkop genoemd.

Walt grijnsde bij de herinnering. 'Geen stijfkop. Een doorzetter.' Na een jaar legervoedsel had hij gesnakt naar vers fruit. Vroeger had hij vaak samen met zijn broers op het gras in de boomgaard gelegen en tientallen nectarines gegeten. Moeder had echt op hen moeten inpraten om er nog een paar over te houden voor de eigengemaakte jam. Ook hadden ze vaak pruimen weggekaapt, vlak voordat ze rijp waren, en vervolgens beweerd dat de vogels ze gepikt moesten hebben.

Een stem uit de luidspreker mompelde iets over de Daylight, zijn trein. Walt liet de sinaasappel weer in het zakje vallen, slingerde zijn legertas over zijn schouder en baande zich een weg door de wachtkamer, die even groot was als een hangar. Het wemelde hier van de militairen. Op zijn perron verdampte een wolk stoom en kwam de zwarte lak met rode en oranje strepen van de San Joaquin Daylight tevoorschijn. Nee, de trein was nog niet klaar; er kon nog niet ingestapt worden.

Walt bedwong zijn enthousiasme, liet zijn legertas in de bagagewagon leggen en duwde zijn uniformpet stevig over die onmogelijke krul die altijd over zijn voorhoofd hing. Daarna slenterde hij weer naar binnen en bekeek de tijdschriften bij de

kiosk. Als hij de *Time* kocht, zou hij nog steeds genoeg geld hebben om de kruiers een fooi te geven en onderweg een paar flesjes cola te kopen.

Een aantrekkelijke blondine met een blauwe japon stond in de rij voor de kiosk. Haar blik viel op de zilveren vleugels op zijn borst en de gouden strepen op zijn schouders, die aangaven dat hij tweede luitenant was, en ze begon al half te glimlachen.

Walts keel kneep dicht. Zijn hele lichaam verstijfde. Zelfs al zou hij iets te zeggen gehad hebben, dan had hij nog geen woord kunnen uitbrengen. Veel verder dan het kussen van sinaasappels kwam hij niet.

Frank Kilpatrick, die zelfs met een deurknop vriendschap kon sluiten, begreep er niets van. Maar voor Walt gold bij vrouwen één vraag: bezet of niet? Vrouwen die niet bezet waren, joegen hem meer angst aan dan een afslaande motor tijdens het opstijgen.

De blik van de jonge vrouw ging naar Walts gezicht. Haar ene neusvleugel ging omhoog en ze keek een andere kant op. Hij wist wat ze gezien had: bolle wangen en een grote, brede neus. Ja, ongetrouwde vrouwen waren anders. Die waren op jacht, keken kritisch en hadden meteen hun oordeel klaar. En hij voldeed nooit aan hun eisen.

Allie stapte naar buiten. Stoom met de lucht van verbrande olie wervelde om haar heen, en de trein pufte in een ritme dat de melodie in haar binnenste opstuwde.

‘Iedereen instappen!’

Allie wendde zich tot haar ouders. ‘Dank u wel dat ik deze reis mag maken. Ik kan niet vertellen hoeveel dit voor me betekent –’

‘Dat weten we,’ zei haar vader met een hartelijke glimlach. ‘Je kunt beter gaan als je nog een zitplaats wilt hebben. Weet je zeker dat de familie Jamison in Tracy op je wacht om je te helpen bij het overstappen?’

‘Ja, en voor alle zekerheid heb ik Betty’s telefoonnummer en de informatie over het overstappen bij me.’

Moeder zette de speld met diamantjes op Allies revers stevi-

ger vast. ‘Denk aan alles wat we je verteld hebben: hou je bagagebon op een veilige plek, hou je bezittingen dicht bij je en pas op met die militairen. Een uniform alleen maakt een man nog geen heer.’

Vader grinnikte. ‘Mary, je bezorgt Baxter nog nachtmerries over soldaten die zijn meisje afpakken.’

‘Daar maak ik me echt geen zorgen over,’ zei Baxter.

Het wijsje in Allie's hoofd zakte naar mineur. Dat zei hij niet vanwege haar trouw.

Vader omhelsde haar. ‘Ik zal je echt missen, liefje, maar ik wens je een heerlijke week.’

In de armen van de man die haar altijd, haar leven lang, verdedigd had, voelde Allie haar stemming weer stijgen. Daarna draaide ze zich om naar Baxter. De romantiek van het treinstation, het afscheid en de stelletjes die elkaar omhelsden, zou hem vast niet onbewogen laten. Hoopvol keek ze naar hem op.

Baxter gaf haar een vluchtige kus op de wang. ‘Ga maar gauw. Veel plezier.’

Haar hart zakte terug naar de gebruikelijke locatie. Wat zou ze graag een keer meemaken dat een man naar haar keek alsof ze aantrekkelijk en bijzonder was. Eén keer maar.

Allie sloot zich aan bij de menigte instappende mensen. Boven aan het trapje draaide ze zich om omdat ze wilde zwaaien, maar de marinier die achter haar stond, belemmerde haar uitzicht. Ze stapte in de treincoupé, kuchend vanwege de dichte sigarettenrook, en baande zich een weg door het middenpad; lege plaatsen naast militairen vermeed ze zorgvuldig. De trein vulde zich snel.

‘Neem me niet kwalijk, juffrouw. Wilt u misschien bij ons komen zitten?’ Een donkerharige vrouw wees naar de bank tegenover haar, waarop al twee kleine kinderen zaten. De vrouw had een zuigeling in haar armen en zat naast een grotere jongen. ‘Als u het niet vervelend vindt, tenminste. Het is wel een beetje krap, en –’

‘Dat lijkt me heel gezellig. Dank u wel.’ Allie maakte het zich gemakkelijk op de bank van dofrode stof, afgewerkt met donkerrood leer.

‘Ik ben drie.’ Het kleine meisje rechts van haar stak vier mol-
lige vingertjes op.

‘O, wat een grote meid ben jij al.’

‘Pf.’ Het jongetje ernaast bonkte met zijn voet tegen de bui-
tenwand van de trein. ‘Ze kan nog niet eens lezen. Ik wel.’

‘Nou ja, lezen...’ zei de grotere jongen tegenover Allie.

‘Zo is het wel genoeg, kinderen,’ zei hun moeder. ‘Val die
aardige jongedame niet zo lastig.’

‘Ze zijn helemaal niet lastig.’ Allie merkte het slecht passende
rode mantelpakje van de andere vrouw op en voelde zich ver-
legen met haar eigen elegante kleding. ‘En eh... Ik zou een
handje kunnen helpen met de kinderen, als u dat prettig vindt.’

‘Dat zou ik bijzonder aardig vinden.’ De vrouw stak de speen
van een zuigfles in de mond van het jongste kind. ‘Waar gaat u
naartoe?’

‘Ik ga op bezoek bij mijn beste vriendin in Antioch, in de
rivierdelta van de Sacramento. Ik kan haast niet wachten tot ik
haar weer zie. Betty was mijn kamergenootje op het Scripps
College in Claremont. Ze gaat trouwen, en ik mag bij haar
bruiloft zijn.’ Allie werd tureluurs van haar eigen geklets. Waar-
om draafde ze altijd zo door als ze zenuwachtig was?

‘Wat aardig van haar. U zult het vast naar uw zin hebben.’ De
vrouw stootte de jongen die naast haar zat, even aan. ‘Donnie,
raap de pop van je zusje even op, wil je? Lonnie, hou op met
dat gebonk.’

Allie glimlachte. Deze moeder leek geen assistentie nodig te
hebben.

Meteen zakte haar glimlach weer weg. In het gangpad van de
volgепakte trein stond een vrouw, en geen van de militairen
bood haar zijn zitplaats aan. Misschien zouden ze dat wel
gedaan hebben als ze jong en aantrekkelijk, of juist oud en fra-
giel geweest was. Maar ze was zwaargebouwd en van middel-
bare leeftijd, en ze had een donkere huidskleur.

‘Mevrouw?’ Een man stond op en wees op zijn zitplaats. Het
was een man in olijfgroen uniform met een officierspet op zijn
zwarte haar.

De vrouw schonk hem een brede glimlach, ging zitten en

greep hem bij zijn arm. 'God zegene je. Ik bid voor jullie allemaal, voor alle jongens in uniform; ik vraag de Almachtige om jullie te bewaren. Hoe heet je, beste jongen?'

'Walter, mevrouw, en dank u wel. Als ik moet kiezen, heb ik liever gebeden dan een zitplaats.' Hij tikte tegen zijn pet en deed een stap naar voren, in Allies richting, met een glimlach op zijn ronde gezicht.

Een uniform mocht een man dan geen heer maken, maar vriendelijkheid en goede manieren deden dat wel. Allie genoot van deze nieuwe, diepe toon en van het aangename akkoord dat eruit voortkwam.

Walt kreeg het gevoel dat zijn keel in een bankschroef zat. Glimlachte ze jongedame met bruine krullen? Ja, inderdaad. De bankschroef werd dichtgedraaid.

Toen richtte ze haar opvallende, groene ogen op een paar kinderen die naast haar zaten. O, ze was moeder. Bezet. Ademhaling hervatten.

De trein slingerde, treuzelde en kroop voorwaarts; Walt was hier dol op. Altijd dacht hij één spannend ogenblik lang dat het niet zou lukken. Dan trad opeens de stuwkracht van de stoomlocomotief in werking, de vaart werd opgebouwd en de trein werd voortgestuwd over de rails.

Een vrouw met een rood mantelpakje zei iets tegen Mama Groenoog. Zij antwoordde met een glimlach die recht evenredig toenam met de snelheid van de trein, zodat ze steeds minder op een schooljuf leek. Ja, elke grap die haar echtgenoot maakte, zou goed beloond worden.

De jongen naast Mama Roodpakje grijnsde zijn tanden bloot; die waren nog wat te groot voor zijn gezicht. 'Bent u piloot, *sir*?'

'Donnie, let op je manieren.'

'Ik vind het niet erg.' Walt glimlachte naar de jongen. 'Jazeker, ik ben piloot.'

'Sjonge! Hebt u vijandelijke vliegtuigen neergeschoten?'

Walt grinnikte. 'Nee, daarvoor heb ik nog geen kans gehad. In april kreeg ik mijn vliegbrevet, en vorige week heb ik de training viermotorige bommenwerpers afgemaakt.'

‘O!’ Donnie sprong bijna van zijn zitplaats. ‘Vier motoren; B-17 of B-24?’

Dat joch had verstand van vliegtuigen! ‘B-17 Flying Fortress.’

‘O ja? Waar gaat u naartoe?’

‘Hm. Beloof je dat je het niet verder vertelt? De vijand zit overal, weet je.’ Toen de jongen knikte en hem met grote ogen aankeek, boog Walt zich wat dichtter naar hem toe. ‘Wendover, Utah.’

De jongen trok zijn neus in rimpels en de vrouwen schoten in de lach.

Walt lachte mee. ‘We zijn nog aan het oefenen. En hoe zit dat met jou, maatje? Waar ga jij heen?’

‘Fresno. We gaan bij mijn grootouders wonen tot het einde van de oorlog. Papa is net opgeroepen,’ zei hij met de nonchalante trots van een jongen die een nieuw woord geleerd heeft. ‘Later word ik gevechtspiloot.’ Hij imiteerde het geluid van een vliegtuigmotor en een mitrailleur en het kleinere jongetje tegenover hem deed hem weer na. Donnies moeder bracht beide jongens tot zwijgen.

Walt hurkte naast de bank neer en de jongens onderwierpen hem aan een spervuur van vragen. Hielden vrouwen maar van vliegtuigen. Deze dames leken wel geïnteresseerd. Maar ja, ze hadden zonen, dus ze moesten wel.

De trein reed door de Mojavewoestijn, die bezaaid was met witte amaranten en yucca’s, langs de kleine stadjes Palmdale en Lancaster. Toen ze Mojave passeerden, niet ver van de luchtmachtbasis Muroc, stond Walt op om zijn benen te strekken; hij voelde het kleingeld in zijn zakken. ‘Willen jullie cola?’

‘Ja, graag! Kan ik –’ Donnie keek zijn moeder aan. ‘Mag ik met hem meelopen, alstublieft?’

‘Ja, lieverd, en neem Lonnie ook maar mee.’

De kleinere jongen sprong op de vloer, en Walt ging de twee jongens voor door het gangpad. Waren ze broertjes? Dan had Mama Groenooog dus alleen een dochtertje.

Walt betaalde voor de cola met zijn laatste losse geld. Ze liepen zigzaggend door het woud van uniformen en troffen alleen Mama Groenooog aan, met de zuigeling van Mama Rood-

pakje in haar armen.

'Jouw beurt om met Connie te delen,' zei Donnie tegen zijn broertje.

'Nietes. En ze is er geeneens.'

De trein slingerde. Walt greep de rugleuning van de bank en keek naar de jongedame, plotseling in de war. Wie was Connie? Het kleine meisje? Maar...

'Haar moeder is met haar naar het damestoilet gegaan. Ik mag kleine Bonnie zolang vasthouden. Is ze niet lief?'

Ze was helemaal geen moeder! Ze droeg geen ring aan haar linkerhand. Hij moest snel iets zeggen, voordat de verlamming intrad. 'Wacht eens. Donnie, Lonnie, Connie...'

'En Bonnie,' zei ze. Ze sprak het keurig uit.

'We rijmen,' zei Lonnie.

Groenooch hield zorgvuldig haar gezicht in bedwang. 'Inderdaad.'

Walt schoot in de lach. De jongedame wierp hem een snelle blik toe; hoewel ze te beleefd was om te lachen, deelde ze zijn plezier. Ze viel wel mee. Geen kritische blikken, geen beoordeling; ze gedroeg zich als een normaal menselijk wezen.

Mama Roodpakje keerde terug met Connie op haar heup. Zodra ze allebei zaten, leek de zon uit te doven doordat ze een tunnel inreden. De kinderen slaakten een gil.

Walt nam een slok van zijn cola en hurkte weer neer. 'Aan die tunnels kun je maar beter wennen. Achttien stuks in de Tehachapi-bergen. En het mooiste komt zo: over een paar minuten zijn we bij de Tehachapi-lus. Daar loopt het spoor helemaal rond. Dat vinden jullie vast prachtig.'

De jongens drukten hun neuzen plat tegen het raam. Al gauw kwam de trein weer een tunnel uit en reed hij de lus op, rondom een heuvel vol eikenbomen. Walt wees de typische elementen aan; hij was blij dat hij zich zijn onderzoek voor de lessen civiele techniek nog kon herinneren.

Na de afdaling in de Central Valley en de tussenstop in Bakersfield pakte Walt zijn broodje uit. Zijn moeder zou verontwaardigd zijn als ze hem zag eten in een passagierscoupé, maar aangezien het aantal restauratiewagons omwille van de

oorlog drastisch verminderd was, had hij geen keus. Hij nam een hap en deed zijn ogen dicht. Op de basis was het eten altijd papperig of taai, maar dit was koel, stevig kippenvlees, gemengd met ui, selderij en – was het appel? – Ja, met appel.

‘Mama, ik heb honger,’ zei Lonnie. ‘Wanneer gaan we eten?’

‘Bij grootmoeder. Over een uur of zo.’

Walt broodje smaakte niet meer zo lekker nu alle kinderoogen op hem gericht waren.

‘Kunnen we niet iets kopen?’ vroeg Donnie.

‘Nee. Stil nu. We eten in Fresno.’ Haar gezicht was even rood als haar mantelpakje en Walt vermoedde dat haar portemonnee even leeg was als de zijne.

Alles wat hij nog had, was een sinaasappel. Eén volmaakte sinaasappel. Hij haalde de vrucht tevoorschijn; die was even groot als het gat in zijn eigen maag, maar lang niet zo groot als de gaten in de kindermaagjes.

‘Een sinaasappel?’ Walt trok een lelijk gezicht. ‘Zouden uw kinderen een sinaasappel lusten?’

‘O nee, dank u.’

‘Nee, ik meen het. Ik heb vannacht bij mijn beste vriend gelogeed en zijn vrouw heeft mijn lunch ingepakt. Ik hou helemaal niet van sinaasappels.’

Ze accepteerde zijn aanbod. Walt zette zijn duimnagel diep in de schil en liet een mist van geurig vocht ontsnappen, een en al frisheid, zomer en zonneschijn. Hij deelde partjes uit en de kinderen hielden op met zeuren. Walt zou niets liever willen dan zijn vingers aflikken om een zweem van de smaak mee te krijgen, maar hij gebruikte netjes zijn zakdoek.

Toen ze in Fresno aankwamen, beantwoordde Walt het militaire saluut van de jongetjes en nam de dank voor alle cola, sinaasappelpartjes en verhalen in ontvangst.

‘O, juffrouw,’ riep Mama Roodpakje over haar schouder tegen Groenoog, ‘zorg alstublieft dat deze aardige jongeman die zitplaats krijgt.’

‘O. O, ja. Natuurlijk.’

Walt keek wanhopig om zich heen, maar het gangpad stroomde vol met gewone soldaten. Geen vrouwen, niemand

die ouder was dan hijzelf en geen enkele man met een hogere rang. Twee matrozen namen het bankje van Mama Roodpakje en gingen meteen zitten slapen, dus er was zelfs niemand die hem in het gesprek zou kunnen redden.

Walt had geen keus. Hij ging zitten. 'Bedankt.' Het lukte hem nog net om zijn tong niet in te slikken.

'Graag gedaan. Ik vind dat u lang genoeg gestaan hebt.' Haar glimlach trilde een beetje; dat riep een zekere vrijmoedigheid in hem op.

'Ja. Ja, dat is waar.' De trein vertrok met een stoomstoot uit het station en reed langs een aantal pakhuizen. Waar kon hij over praten? 'En, geniet u van de reis?'

'Jazeker. Het is prettig om eens een andere omgeving te zien.'

'Dat vind ik ook. Ik ben te lang in de woestijn geweest. Ik kan niet wachten om weer gras te zien, zelfs al is het bruin. Ik houd het meest van de winter, dan is het echt groen.' Net als haar ogen, die van dichtbij nog stralender waren. Zo stralend dat hij slechts met moeite kon blijven ademhalen.

'Dat heb ik ook gehoord. Ik ben nog nooit in het noorden geweest.'

'Echt niet? Waar komt u vandaan?'

'Riverside.'

Walt knikte. 'Ik heb een paar trainingsvluchten in March Field gedaan. Riverside is een geweldig leuk stadje.'

'Dank u wel. Ik vind het de mooiste stad van Californië.'

Zou hij haar durven plagen? Er was maar één manier om dat te ontdekken. 'Maar u bent nog nooit in het noorden geweest.'

Ze sloeg haar lange, bruine wimpers neer, maar glimlachte tegelijkertijd. 'Dat is waar. Ik zou mijn oordeel moeten opschorten. Maar zelfs als ik een mooiere stad zou vinden, zal Riverside voor mij altijd favoriet blijven.'

Riverside. Die naam riep een herinnering op uit zijn tijd in March Field. Als geniesoldaat zeurde Walt de werktuigbouwkundigen altijd aan het hoofd, zodat hij de vliegtuigen vanbinnen en vanbuiten kon leren kennen. Op een dag hadden ze hem weggestuurd; hij moest op een krat gaan zitten en mocht alleen toekijken. Die krat kwam uit Riverside...

‘Kogellagers,’ zei hij met een grijns. ‘Miller Kogellagers, Riverside, Californië.’

Ze kneep haar lippen zo stijf op elkaar dat haar hele mond leek te verdwijnen, en keek strak naar het boek op haar schoot.

Hij gaapte haar aan. Wat nu? Wat had hij verkeerd gezegd?

Ze sloeg een pagina om. Ze had mooie, lange vingers.

Over en sluiten! Hij zuchtte en haalde het opgerolde tijdschrift uit zijn zak. Als hij niet met het meisje kon praten, kon hij tenminste het nieuws lezen; er was eindelijk goed nieuws. Aan het begin van de maand had de marine van de Verenigde Staten in Midway eindelijk de overwinning behaald op de Japanners, na zes maanden van nederlagen.

Voorbij Merced werd Walts aandacht getrokken door een advertentie in zijn tijdschrift: een huisvrouw met een uitbundig versierd schort serveerde haar echtgenoot, die met verlof was, cake. Misschien zou zijn moeder vanavond cake voor hem hebben. Of pastei. Zijn maag knorde, en hij veranderde van houding om het geluid te smoren.

Hij sloeg een paar bladzijden om en las dat de Duitsers Sebastopol naderden. De trein slingerde en Walt botste tegen de schouder van Groenoog. Hij mompelde een verontschuldiging. Geen enkele vrouw hoefde bang te zijn voor toenaderingen van zijn kant. Hij kon niet eens een gezellig praatje maken.

Ze zoefden langs Modesto. Nu zou het niet lang meer duren voordat hij zijn ouders zag en een flinke maaltijd kreeg, misschien wel rosbief. Nee, rundvlees was schaars. Zijn maag rommelde luid en hardnekkig.

‘Pardon.’ De jongedame stond op en Walt stond ook op om haar te laten passeren.

Geweldig. Op de vlucht gejaagd met kogellagers en maaggerommel! Hij bromde wat en las dat president Roosevelt een inzameling van rubber aankondigde, omdat door Japanse veroveringen 92 procent van de rubberaanvoer afgesneden was.

Het volgende artikel maakte Walt razend: de Duitsers kondigden nota bene zelf aan dat de nazi’s het dorp Lidice in Tsjecho-Slowakije zouden uitmoorden. Door dat soort verha-

len werd zijn verlangen om zelf de strijd in te gaan, en snel ook, aangewakkerd.

‘Neem me niet kwalijk.’ Groenoo stond weer naast hem.

Walt slikte zijn verbazing nog net op tijd in om aan zijn manieren te denken en haar de ruimte te geven om te gaan zitten.

‘Welke hebt u liever?’ Ze hield een appel in haar ene hand en een sinaasappel in de andere.

Zijn blik ging heen en weer tussen rood en oranje en toen weer omhoog naar groen. ‘Hè?’

Ze hield haar hoofd een beetje scheef en keek met gefronste wenkbrouwen naar de vruchten. ‘Ik wilde een tussendoortje en ik dacht dat u daar misschien ook wel zin in had. U was zo vriendelijk om een deel van uw lunch aan de kinderen te geven. Deze is niet zo verrukkelijk als de sinaasappel die u eerst had – hij is nogal bleek – maar er is ook nog een appel, en ik ben met elk van die twee tevreden.’

Walt glimlachte om haar spraakwerval. ‘Bedankt. Een sinaasappel klinkt goed.’

Ze overhandigde hem de vrucht. ‘Dat dacht ik al. U zei dat u niet van sinaasappels houdt, maar aan uw blik zag ik dat u er dol op bent.’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Als ze had geweten dat ik hem zelf wilde opeten, zou ze hem niet hebben aangenomen.’

‘Misschien niet. Maar ik geloof dat elk dilemma met eerlijkheid opgelost kan worden.’

‘Niet altijd.’ Walt pelde de sinaasappel. Ditmaal sproeide er geen vocht uit.

‘O. Ik ging ervan uit dat u... Ach, laat maar.’ Ze speelde zenuwachtig met de appel op haar schoot.

Hij keek haar verbijsterd aan. Ze ging ervan uit dat hij een integer man was, en een integer man zou nooit een smoesje verzinnen, ook niet voor een goed doel? Lariekoek! ‘Ik ben een man van mijn woord. Maar ach, een leugentje om bestwil kan geen kwaad, als je motieven maar goed zijn. Dat houdt alles soepel... als kogellagers in de machine van de maatschappij.’

Met een ruk wendde ze haar hoofd af en keek uit het raam.

Walt grinnikte triomfantelijk. Wat zou ze tegen kogellagers hebben? Had haar vader tijdens de beurskrach misschien een fortuin verloren aan aandelen in kogellagers? Of zat haar familie in een rivaliserende bedrijfstak en was praten over kogellagers voor haar even erg als praten over de Stanford Universiteit tegen iemand die aan de Universiteit van Californië gestudeerd had, zoals hijzelf? Of was haar grote liefde omgekomen in een uitzonderlijk ongeluk met kogellagers?

Hij peuterde een sinaasappelpartje los, stopte het in zijn mond en trok een lelijk gezicht. Bitter. Bijna even bitter als zijn triomf. 'Heer, wat mankeert me?' bad hij in gedachten. 'Zij koopt een sinaasappel voor me, en ik maak er weer een zootje van.'

De jonge vrouw kauwde op haar appel en tuurde naar de glooiende heuvels rond de baai van San Francisco en de delta. Haar haren krulden rond de onderkant van haar hoed.

Walt schraapte zijn keel. 'Ik denk dat zwijgen een goede oplossing is voor een dilemma.'

Haar blik benam hem de adem en er speelde een glimlachje rond haar lippen. 'Inderdaad. Goed en effectief.'

'Dat zou ik ook eens moeten proberen.'

'Misschien wel. Hoe is de sinaasappel?'

Walt slikte een leugen in, haalde demonstratief zijn schouders op en wendde zijn blik af.

Ze schoot in de lach. 'Niet zo lekker?'

'Een beetje bitter. En de appel?'

'Droog. Maar ik ben verwend. We hebben een boomgaard vol appel- en sinaasappelbomen.'

Hij had bij voorbaat al geweten dat ze meer aantrekkelijke eigenschappen had dan haar aandacht voor zijn vliegverhalen. 'Mijn ouders hebben ook fruitbomen. Frank, mijn beste vriend, zegt dat ik het fruit meer mis dan mijn familie.'

'Is dat zo?'

'Welnee.' Hij slikte het laatste stukje sinaasappel door. 'Dat komt omdat het manhaftig gevonden wordt om over het eten te mopperen. Maar als je laat merken dat je je familie mist, ben je meteen een moederskindje met heimwee.'

‘Ik begrijp het.’

De trein vertraagde. Walt zuchtte; het klonk als een echo van de lange, lage stoomfluit. Dit was zijn allereerste gesprek met een beschikbare vrouw, en nu zou hij haar nooit meer zien. Hij propte het zakje vol sinaasappelschillen tot een bal en stond op. ‘Nou, ik moet er in Tracy uit. Bedankt voor de sinaasappel.’

Groenooog ging nog meer rechtop zitten en tuurde uit het raam. ‘Tracy? Daar moet ik ook uitstappen.’

‘Echt waar?’ Ze zag er te ontwikkeld uit voor de boerendorpen in deze omgeving.

Hij deed een stap opzij en volgde haar slanke gestalte door het gangpad. Zodra ze uitgestapt waren, keek ze het perron rond en stapte toen een telefooncel in.

Walt ademde diep de frisse lucht uit de Central Valley in om de sigarettenrook uit zijn longen en Groenooog uit zijn gedachten te bannen. Toen zette hij koers naar het station om een kaartje voor de stoptrein te kopen. De Daylight reed dwars door zijn geboortestad, maar stopte daar niet. Jammer dat hij er niet af kon springen.

‘Walter! Walter!’

Hij draaide zich om en zag zijn ouders staan; hij zette zich schrap voor zijn moeders omhelzing. Ze was niet groot, maar sterk en een tikkeltje onbehouwen. ‘Ha, mam. Wat doen jullie hier?’

Ze schoot in de lach. ‘Dus zo begroet je ons na een jaar? Fraai is dat. We dachten dat je het leuk zou vinden om verrast te worden.’

‘Een prachtimee. Bedankt.’ Hij deed een stap terug om zijn vader de hand te schudden.

‘Laat me die vleugels eens zien,’ zei zijn vader. ‘Heel goed. Net als Ray en Jack. Natuurlijk heeft Jack het al tot kapitein geschopt.’

Natuurlijk. Walt liep altijd net een stap achter.

‘Lieve help.’ Moeder greep hem bij de schouders. ‘Niet te geloven dat jij mijn jochie bent. Elke keer als ik je zie, ben je weer langer en breder in de schouders.’

Walt bromde wat; hij was blij dat zijn reisgenote buiten

gehoorsafstand was. ‘Laat ik mijn tas pakken, dan kunnen we naar huis. Wat eten we?’

‘Niet zo snel, jongeman.’ Moeder stak haar hand uit naar Walts arm. ‘Betty’s vriendin van de universiteit is met dezelfde trein gekomen als jij, en de familie Jamison heeft ons gevraagd haar op te halen.’

Groenooog? Kon dat waar zijn? Hij draaide zich om naar de telefooncel.

Ze stond in de deuropening, met de hoorn van de telefoon tegen haar schouder. ‘Neem me niet kwalijk, luitenant, maar bent u Walter Novak?’

Hij knikte, niet in staat een woord uit te brengen. Ze zou bij de bruiloft zijn. Hij zou haar de hele week zien.

Ze praatte in de telefoon, hing op en liep in zijn richting. Hij moest iets zeggen, dat moest. Hij dwong zijn mond tot een glimlach. ‘Op zoek naar uw chaperonne?’

‘Eh... ja. Ik... Tja, Betty...’ Haar hand fladderde in de richting van de telefooncel.

Walt voelde zijn borstkas breder en ruimer worden. Hij moest haar nervositeit op de een of andere manier verlichten, en die noodzaak maakte al zijn verstijfde spieren weer los. ‘Laat me raden. Betty heeft intussen andere plannen en dat had ze u niet verteld.’

‘Eh... ja.’ De wind blies een bruine krul op haar wang. Ze stopte de haarlok weer op zijn plaats. ‘Hoe slim Betty ook is...’

‘Soms is ze een warhoofd.’

Ze lachten samen. Het bezorgde Walt een wonderlijk, warm gevoel onder zijn ribben; hij wist zeker dat hij vaker samen met haar wilde lachen.

‘Jij moet Allie Miller zijn.’ Vader schudde haar de hand. ‘Ik ben John Novak, en dit is Edith, mijn vrouw. Heb je Walter al ontmoet?’

‘Ja.’ Haar blik schoot naar zijn gezicht. ‘Tenminste, we hebben naast elkaar gezeten in de trein.’

‘Maar we wisten niet wie elkaar was... waren... Ik wist niet wie zij was, en andersom.’

‘Nou, kom maar mee.’ Moeder gaf Allie een arm. ‘Dominee

Novak zal je bagage wel meenemen. Lieve help, Betty heeft zo veel over jou verteld dat ik het gevoel heb dat ik je al ken.'

Walt volgde zijn vader en haalde zijn legertas op. Allie Miller. Ja, Betty had over haar gesproken, maar Betty sprak te veel over te veel mensen. Nu wilde hij dat hij beter opgelet had. Had Allie Miller een vaste vriend, bijvoorbeeld? Waarom waren de belangrijkste dingen het gemakkelijkst te vergeten? Nou ja, als ze een vaste vriend had, zou hij daar snel genoeg achter komen.

Walt en zijn vader voegden zich weer bij de dames op het perron en Walt grijnsde naar de jongedame naast hem. Maandenlang had hij uitgezien naar dit verlov: naar zijn familie, zijn vrienden en al het fruit dat hij te eten zou krijgen.

Maar nu kon het helemaal de beste week van zijn leven worden.